

Öppet brev till

Regeringen
Riksdagspartierna

Enda sättet att undvika ett kärnvapenkrig är att helt förbjuda kärnvapen

Att i praktisk handling arbeta för fred har varit ett av kväkarnas främsta strävanden i snart 400 år. Generation efter generation av kväkare har utifrån sina historiska villkor deltagit i fredsskapande humanitärt arbete.

Kväkarna framförde därför under våren 2019 till regeringen att Sverige bör skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen.

Den 12 juli samma år meddelade dock regeringen att den i nuläget avstår från att underteckna eller söka ratificering av konventionen om förbud mot kärnvapen. Samtidigt konstaterade regeringen att hotet från kärnvapen är större än på flera decennier. Regeringen skrev även: "Flera länder moderniserar sina arsenaler och bristen på tillit mellan länder är ett akut problem. För regeringens säkerhets- och utrikespolitik är kärnvapenedrustning därför en central prioritering."

En viktig passus i meddelandet var att "nästa års översynskonferens [av ickespridningsavtalet (NPT)] behöver leda till konkreta löften om nedrustning från kärnvapenstater. Om så inte sker skulle det innebära ett försämrat säkerhetspolitiskt läge. I en sådan situation kan rörelsen runt FN:s förbudskonvention få ny uppmärksamhet och frågan kan delvis komma att sättas i nytt ljus". Icke-spridningsavtalet från 1968 är idag det viktigaste multilaterala avtalet som manar till nedrustning. På grund av coronaviruspandemin har översynskonferensen av avtalet flyttats fram till 2021.

Vi har under det senaste året sett en klar försämring av det säkerhetspolitiska läget.

Sedan regeringsmeddelandet i juli 2019 har till exempel utspel från framför allt USA gjort att det finns stor risk för att det internationella systemet för kärnvapenkontroll bryter samman. Att en kommande översynskonferens skulle mynna ut i något "konkret löfte om nedrustning" ter sig redan nu som rent önsketänkande.

I augusti i 2019 drog sig först USA och sedan Ryssland ur INF-avtalet som förbjuder bruket av taktiska medeldistanskärnvapen. Detta avtal undertecknades 1987 av Ronald Reagan och Michail Gorbatsjov. Det var då ett steg mot ömsesidig nedrustning.

USA aviserade i maj 2020 sin avsikt att lämna ytterligare ett internationellt avtal för rustningskontroll, nämligen Treaty on Open Skies från 1992 som reglerar parternas obebäpnade observationsflygningar för att kontrollera och övervaka militära rörelser.

I februari månad 2021 löper det nya startavtalet ut. Avtalet undertecknades 2011 av USA och Ryssland med syftet att begränsa ländernas strategiska kärnvapenarsenaler. Detta avtal är förklaringen till att antalet strategiska vapen har minskat, men redan nu signalerar USA att de inte utan vidare förlänger det.

Till detta kommer att den ansedda tidningen Washington Post under maj månad i år rapporterade om att Vita Huset har diskuterat möjligheten av att återuppta testning av kärnvapen.

Översynskonferensen av icke-spridningsavtalet måste alltså vänta. Men verkligheten väntar inte. Verkligheten kräver att vi handlar nu. Sedan regeringen i juli 2019 meddelade sitt beslut om att inte

skriva under FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen har läget i världen blivit allt mer prekärt. Förutom stormaktsutspel har pandemin bidragit till att öka den sedan tidigare accelererande sociala, ekonomiska och politiska instabilitet som världen lider av. Till detta kommer den alltmer ohämmade upprustningen bland stormakterna. Statsmän talar alltmer öppet om att använda kärnvapen i strid eller vara först med att anfalla med dem. Risken för att flera länder vill och kan skaffa sig kärnvapen ökar. Vapenkontrollsystem monteras ned.

Och här står vi. Det enda vi vet med säkerhet är att om kärnvapen används i krig så kommer vi att förlora vår framtid.

Vi vädjar därför till er, ni som har makten att påverka vårt öde i denna atomålder, att stå för era ord! Stå för orden "för regeringens säkerhets- och utrikespolitik är kärnvapenedrustning därför en central prioritering."

Vi i Vännernas samfund, kväkarna, vill att riksdag och regering agerar för att avskaffa kärnvapnen. Ett viktigt steg är att NU skriva under FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen

Stockholm den 13 juli 2020
Vännernas samfund i Sverige, kväkarna

Fox Foxhage Sharon Gustafsson
Tf. Ombud arbetsutskottet Ombud Fredskommittén

Vännernas samfund i Sverige, kväkarna
Box 9166
102 72 Stockholm

info@kvakare.se

PS: Fredskommittén har sedan ett år tillbaka gett ut e-tidningen fredsbladet,
<https://www.kvakare.se/fredskommitten/>